

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องผลของโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารีต่อความมีวินัยในตนเองของเด็ก มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารีเพื่อเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของเด็ก 2. ศึกษาผลของโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารีต่อความมีวินัยในตนเองของเด็ก 3. ศึกษาเปรียบเทียบโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารี กับโปรแกรมการใช้นิทานที่ไม่ได้ใช้แนวคิดหน้าต่างโจฮารีต่อความมีวินัยในตนเองของเด็ก

ประชากรในการศึกษา คือ เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2553 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 14 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวนทั้งหมด 92 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็นสามกลุ่ม กลุ่มแรก คือ กลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารี กลุ่มที่สอง คือ กลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับโปรแกรมการใช้นิทาน กลุ่มที่สาม คือ กลุ่มควบคุม โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายจากเด็กที่มีคะแนนความมีวินัยในตนเองอยู่ระดับต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 40 เพื่อเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยภายในกลุ่มด้วยการทดสอบค่าที (t -test Paired sample) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way ANOVA) และสถิติทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธี Least Significant Difference : LSD

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารีเพื่อเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของเด็ก

การพัฒนาโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารีเพื่อเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของเด็ก ผู้วิจัยได้พัฒนาโปรแกรมขึ้นจากข้อมูลเชิงประจักษ์ จากการวิจัยพบว่า โปรแกรม

การใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารีสามารถพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กได้ ซึ่งโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยกิจกรรม 40 กิจกรรม โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในส่วน of ตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบด้วย 1. โปรแกรมนิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารี และ 2. โปรแกรมการใช้นิทาน ซึ่งมีเครื่องมือที่ใช้ประกอบโปรแกรม ดังนี้ 1. นิทานเรื่องไก่แก้วกับจอมขวัญ จำนวน 9 ตอน 2. แบบประเมินตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารี 3. ใบงานประกอบการใช้นิทาน และ 4. แบบประเมินตนเองต่อการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม และเครื่องมือในส่วน of ตัวแปรตาม ได้แก่ แบบทดสอบวัดความมีวินัยในตนเอง ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้รับการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่าเครื่องมือทุกชิ้น มีดัชนีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ .60 ถึง 1.00

2. การศึกษาผลของโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารีต่อความมีวินัยในตนเองของเด็ก

เด็กที่เข้ารับโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารีมีคะแนนความมีวินัยในตนเองสูงขึ้นหลังทำกิจกรรม ที่ระดับนัยสำคัญ .01

3. การศึกษาเปรียบเทียบโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารี กับโปรแกรมการใช้นิทานที่ไม่ได้ใช้แนวคิดหน้าต่างโจฮารีต่อความมีวินัยในตนเองของเด็ก

การศึกษาเปรียบเทียบโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารี กับโปรแกรมการใช้นิทานที่ไม่ได้ใช้แนวคิดหน้าต่างโจฮารี และกลุ่มควบคุม พบว่า เด็กที่เข้ารับโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารีมีคะแนนหลังทำกิจกรรมสูงกว่าทุกกลุ่ม ที่ระดับนัยสำคัญ .01

อภิปรายผล

จากการวิจัยผลของโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารีต่อความมีวินัยในตนเองของเด็ก ผู้วิจัยได้แยกอภิปรายผลเป็น 2 ส่วนคือ

1. ส่วนของการพัฒนาโปรแกรม
2. ผลของโปรแกรมต่อความวินัยในตนเอง of นักเรียน ตามสมมติฐานที่ 1 และ 2

1. การพัฒนาโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารี

โปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารีที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนั้น ผู้วิจัยได้สร้างโปรแกรมขึ้นอย่างมีระบบ พัฒนาอย่างมีลำดับขั้นตอน ซึ่งได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และมีการปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์ กิจกรรมที่นำมาใช้สามารถเร้าความสนใจ of เด็ก มีรายละเอียดการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยถูกสร้างขึ้นจากการศึกษา

เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียด จากการศึกษาความหมายของควมมีวินัยในตนเอง สามารถสรุปรวบรวมความหมายของควมมีวินัยในตนเองเพื่อใช้เป็นกรอบในงานวิจัย ดังนี้

1.1 ควมมีวินัยในตนเอง ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยพฤติกรรม 2 ด้าน ต่อไปนี้

1.1.1 การปฏิบัติตนตามระเบียบของสังคม หมายถึง การปฏิบัติตนตามกฎระเบียบที่ตกลงกันไว้ในสังคมนั้นๆ คือ การปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน บ้าน และชุมชน เป็นต้น

1.1.2 การเคารพสิทธิของผู้อื่น หมายถึง การกระทำที่อยู่ภายใต้สิทธิของตนเองโดยไม่ก้าวล้ำสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น เช่น การไม่หยิบสิ่งของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต การเข้าคิว การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การยอมรับมติของเสียงส่วนใหญ่ เป็นต้น

จากนั้นศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน เพื่อใช้ในการสร้างนิทานที่มีความเหมาะสมกับเด็กกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีการเรียบเรียงการเขียนอย่างเป็นลำดับขั้นตอนตามขั้นตอนการแต่งนิทาน และมีเนื้อหาอยู่ในกรอบของควมมีวินัยในตนเองที่ได้ทำการศึกษา ทำให้ได้นิทานคุณธรรมด้านควมมีวินัยในตนเองเรื่องไก่แก้วกับจอมขวัญที่มีความน่าสนใจ และใช้เป็นสื่อในการช่วยพัฒนาควมมีวินัยในตนเองของเด็ก ดังที่ กิ่งแก้ว อัดถาวร (2514) กล่าวไว้ว่า นิทานเป็นส่วนหนึ่งของต้นแบบที่มีอิทธิพลต่อเด็กมาก เพราะตัวละครในนิทานสามารถเร้าควมสนใจของเด็ก และมีพลังโน้มน้าวทัศนคติ ตลอดจนเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ เพราะธรรมชาติของเด็กจะชอบเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ที่มีความสามารถหรือเป็นบุคคลที่เด็กพอใจ ถ้าต้องการให้เด็กมีลักษณะเช่นใด ก็สามารถผูกนิทานเพื่อปลูกฝังควมคิดและลักษณะนิสัยนั้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้เชิงพุทธิปัญญาของ Bandura (1977) ซึ่งสรุปได้ว่า การเรียนรู้พฤติกรรมสำคัญต่างๆ ทั้งที่เสริมสร้างสังคมและพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อสังคม ได้เน้นควมสำคัญของการเรียนรู้แบบการสังเกตหรือเลียนแบบจากตัวแบบ ซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งตัวบุคคลจริงๆ เช่น ครู เพื่อน หรือจากภาพยนตร์โทรทัศน์ การ์ตูน หรือจากการอ่านหนังสือ การเรียนรู้โดยการสังเกตประกอบด้วย 2 ชั้น คือ ชั้นการรับมา ซึ่งการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางพุทธิปัญญา และชั้นการกระทำ ตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลมีทั้งตัวแบบในชีวิตจริงและตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ เพราะฉะนั้นพฤติกรรมของผู้ใหญ่ในสังคม และบุคคลสาธารณะ ยังต้องตระหนักในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ เพราะย่อมมีผลต่อพฤติกรรมของเด็ก

นอกจากการสร้างนิทานให้มีความเหมาะสมกับเด็กแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้กิจกรรมกลุ่มทางจิตวิทยามาใช้ในโปรแกรม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการทำกลุ่มทางจิตวิทยาในเด็ก ซึ่ง Tomori (1995) (อ้างถึงใน Cox, 1999) ได้กล่าวว่า กลุ่มทางจิตวิทยาในเด็กจะมีบรรยากาศแบบเพื่อนช่วยเหลือเพื่อนและเป็นการแลกเปลี่ยนควมคิดเห็นเชิงบวก Tomori กล่าวว่า ผลย้อนกลับจากเพื่อนและเพื่อนร่วมกลุ่มจะช่วยให้เกิดการตระหนักรู้ในตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มมากขึ้น

Tomori พบว่า กระบวนการกลุ่มมีผลต่อแนวความคิดที่จะช่วยเด็กในการพัฒนาตนเอง สังคม และการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น และการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีหน้าต่างโจฮารีซึ่งแนวคิดหน้าต่างโจฮารีเป็นแนวคิดที่แสดงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ 1. การเปิดเผยตนเอง คือ การกระทำที่ทำให้ผู้อื่นรับรู้เกี่ยวกับตนเอง มีทั้งส่วนของเรื่องราว ความรู้สึก ความคิด ค่านิยม ความคาดหวัง 2. การได้รับข้อมูลย้อนกลับ คือ การได้รับข้อมูลที่แสดงการรับรู้ของบุคคลอื่นที่มีต่อการกระทำของตนเอง อันจะเป็นประโยชน์ให้บุคคลได้รับรู้ตนเองในด้านที่ตนเองไม่เคยได้ตระหนักมาก่อน ซึ่งทั้งสองส่วนนี้จะ เป็นเหตุให้บุคคลเกิดความตระหนักไว้ในตนเอง และเกิดการสำรวจตนเอง (Trotzer, 1999)

2. ผลของโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารี

สมมติฐานที่ 1 หลังการเข้ารับ โปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารี กลุ่มทดลอง มีคะแนนความมีวินัยในตนเองสูงกว่าก่อนเข้ารับ โปรแกรม

ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 คือ กลุ่มทดลองมีคะแนนความมีวินัยในตนเองสูงกว่า ก่อนเข้ารับ โปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่าโปรแกรมการใช้นิทาน ผसानแนวคิดหน้าต่าง โจฮารีสามารถพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กให้สูงขึ้นได้ เนื่องจากการ ที่ผู้วิจัยได้นำหลักการ ทฤษฎี และกระบวนการกลุ่มทางจิตวิทยาไปใช้ร่วมกับนิทาน ซึ่งทั้งสอง ปัจจัยมีประสิทธิภาพในการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็ก

ด้านกระบวนการกลุ่ม ผู้วิจัยได้นำแนวคิดหน้าต่าง โจฮารี ซึ่งเป็นแนวคิดที่ช่วยให้บุคคลได้ มีการเปิดเผยตนเองจากการบอกเล่าเรื่องราว ความรู้สึก ความคิด ค่านิยม ความคาดหวังของตนให้ ผู้อื่นได้รับรู้ และ การได้รับข้อมูลย้อนกลับจากการรับรู้ของบุคคลอื่นที่มีต่อการกระทำของตนเอง ก่อให้เกิดการสำรวจตนเองเพื่อความเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น Greenberg (2003) ได้ กล่าวถึงประโยชน์ของกระบวนการกลุ่มในเด็กไว้ว่า เมื่อเด็กได้มาเข้าร่วมกลุ่มทางจิตวิทยา สมาชิก ในกลุ่มทุกคนจะเป็นกำลังใจในการให้การสนับสนุน และช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มร่วมกัน นั้น ส่งผลให้เกิดความรู้สึกทางบวกต่อตนเองเมื่อเด็กได้รับรู้ความรู้สึกที่ดี ส่งผลให้เด็กพูดในสิ่งที่มี ความหมายและมีประโยชน์ต่อสมาชิกในกลุ่ม

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Truneckova and Viney (2008) ที่ได้ทำการศึกษาผลการทำกลุ่ม ทางจิตวิทยาการปริกษาขนาดเล็กับเด็กชั้นประถมศึกษา พบว่า กลุ่มทางจิตวิทยาการปริกษาขนาด เล็กมีประสิทธิผลกับเด็กชั้นประถมศึกษา จากผลการทดลองพบว่า เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมี ทักษะทางด้านสังคมในทางบวกเพิ่มมากขึ้น จากการรายงานของครูของเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม นอกจากนี้ปัญหาทางพฤติกรรมมีแนว โน้มลดน้อยลง นั้นแสดงให้เห็นว่าการทดลองใช้กิจกรรม

กลุ่มมีอิทธิพลในทางบวก นอกจากนี้ เด็กที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นหลังจากการเข้าร่วมกลุ่มไว้ว่า มีทักษะทางสังคม การมีภาพลักษณ์ของตน และการตระหนักรู้ในตนเองเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้

งานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการกลุ่มซึ่งได้นำแนวคิดหน้าต่างโจฮารีมาใช้ในการวิจัย เพื่อช่วยให้เด็กได้มีการเปิดเผยตนเอง และมีการรับข้อมูลป้อนกลับนั้น พบว่ากระบวนการกลุ่มซึ่งใช้แนวคิดหน้าต่างโจฮารีช่วยให้เด็กเกิดการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา มีมุงกิจ (2547) ได้ทำการศึกษาผลการใช้กิจกรรมของโจฮารี วิน โคร์ ต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองกับหลังการทดลองแตกต่างกัน ความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง สูงกว่าความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง จะเห็นได้ว่า กระบวนการกลุ่มในเด็ก หากมีการจัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับเด็กในช่วงวัยนั้นๆ สามารถที่จะพัฒนาพฤติกรรมอันพึงประสงค์ให้กับเด็กได้ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ Shechtman&Bar-El (1994) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลของการควบคุมในชั้นเรียนและการทดลองกับกลุ่มขนาดเล็ก ถึงแม้ว่าผลการทดลองจะได้ผลในทางบวกเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ไม่มีเงื่อนไขในการทดลอง แต่กลุ่มทางจิตวิทยาการปรึกษาจะได้รับผลจากการตระหนักรู้ในตนเองที่สูงกว่า ผลการทดลองพบว่าถึงแม้เด็กที่มีปัญหาทางสังคมและอารมณ์จะได้รับประโยชน์จากการทดลองทั้งสองประเภท แต่บุคคลที่มีปัญหาของตนเองจะได้ผลดีกว่าเมื่อใช้กลุ่มทางจิตวิทยาการปรึกษา นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ Dagley et al. (1994) ได้ทำการศึกษากลุ่มเพื่อการแนะแนวทางการศึกษา ซึ่งมีจุดมุ่งหมายโดยใช้ทฤษฎีให้เกิดผลสัมฤทธิ์ การใช้กลุ่มทางจิตวิทยาการปรึกษาจะช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น ความชัดเจนจากการศึกษาเด็กที่มีผลการเรียนต่ำ ในเวลา 6 เดือน 75 % ของเด็กที่ได้รับการแก้ไขมีผลการเรียนดีขึ้น และเด็กที่ได้รับการเข้ากลุ่มสามารถพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเอง ความสามารถในการเข้าสังคม และการควบคุมตนเอง ทั้งนี้สิ่งที่ช่วยยืนยันอ้างอิงได้จากการได้รับข้อมูลย้อนกลับจากประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากการเข้ากลุ่ม นั้นแสดงให้เห็นว่าการที่เด็กได้ถ่ายทอดประสบการณ์ และเรียนรู้ตนเองมีผลให้เด็กเติบโตขึ้น

สำหรับในการวิจัยครั้งนี้พบว่ากระบวนการกลุ่มช่วยให้เด็กได้เปิดเผยตนเองจากการแบ่งปันความรู้สึกเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ หรือสิ่งที่เกิดขึ้นให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจในการแสดงออกของตนเอง สังเกตได้จากการที่เด็กแบ่งปันประสบการณ์ซึ่งมีส่วนคล้ายกับเรื่องราวในนิทานให้เพื่อนๆ ในกลุ่มได้รับฟัง เมื่อเด็กได้เปิดเผยตนเองแล้วนั้น เด็กจะเกิดการตระหนักรู้ถึงสิ่งที่ตนประพฤติปฏิบัติว่าเป็นสิ่งที่ควรกระทำหรือไม่ ซึ่งตัวแบบในนิทานจะช่วยสะท้อนถึงตัวตนของเด็กเอง เด็กเกิดความรู้สึกอยากจะมีพฤติกรรมที่ดีงามเช่นตัวละคร และไม่ต้องการทำพฤติกรรมที่ไม่

ฟังประสงค์ หรือพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ตนเองเห็นว่าไม่ถูกต้องผ่านการบอกเล่าเรื่องราวของตนเอง

อีกทั้งเด็กจะได้รับข้อมูลป้อนกลับที่เกิดจากการกระทำของตนเองจากบุคคลอื่น ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้รับรู้ถึงพฤติกรรมต่างๆ ของตนจากบุคคลอื่นในแงุ่มที่ตนเองไม่เคยตระหนักมาก่อน จากการอยู่ร่วมกันในกลุ่มที่มีบรรยากาศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนนั้น ผลย้อนกลับจากเพื่อนร่วมกลุ่มจะส่งผลให้เด็กเกิดความรู้สึกทางบวกต่อตนเองจากการให้กำลังใจ การให้การสนับสนุนจากเพื่อน ส่งผลให้เด็กเกิดการตระหนักรู้ในตนเอง มีความคิดในการพัฒนาตนเอง การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น จากการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีนั้นได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

นอกจากกระบวนการกลุ่มแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้นิทานในงานวิจัย เพราะนิทานเป็นสื่อในการเข้าถึงเด็กได้เป็นอย่างดี ซึ่งนิทานได้ถูกสอดแทรกคุณธรรมความมีวินัยในตนเองเข้าไปในเนื้อหานิทาน และทำการสร้างนิทานให้มีความเหมาะสมกับเด็กในช่วงวัยนี้ ส่งผลให้เด็กมีความรู้สึกสนใจ สนุกสนานในการฟังนิทาน ได้รับประสบการณ์ที่ดีจากตัวแบบในนิทาน และมีคะแนนความมีวินัยในตนเองสูงขึ้นหลังทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยพันธ์ แซงทอง (2546) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเล่านิทานเพื่อสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนให้ความสนใจ และมีส่วนร่วมอย่างสนุกสนาน และความมีวินัยในตนเองของนักเรียนประถมศึกษา ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมการเล่านิทาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งงานวิจัยของ จินตนา จันทร์คำ (2550) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลของนิทานใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบของกลุ่มทดลองหลังได้รับการพัฒนาโดยการใช้นิทานใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ ยุพิน วิสัย (2544) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการวาดภาพ และโปรแกรมการฟังนิทานที่มีต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการฟังนิทาน มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทานจะเห็นได้ว่า การใช้นิทานมีผลทำให้กลุ่มทดลองมีการพัฒนาสูงขึ้นหลังการทดลอง

จากการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่าง โจฮารีในงานวิจัยครั้งนี้ พบว่า นิทานและกระบวนการกลุ่มซึ่งใช้แนวคิดหน้าต่าง โจฮารีสามารถพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กได้ นั้นแสดงให้เห็นว่าความมีวินัยในตนเองสามารถพัฒนาได้หากใช้กระบวนการที่มีความเหมาะสมต่อเด็ก และสามารถสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กได้อย่าง

หลากหลายแนวทาง สอดคล้องกับงานวิจัยหลาย ๆ ชิ้นที่ศึกษาผลของกิจกรรมที่หลากหลาย และพบว่ากิจกรรมต่าง ๆ ล้วนส่งผลต่อการพัฒนาวินัยในตนเองแก่เด็กประถมศึกษาได้ ได้แก่งานวิจัยของ กรรณิการ์ณ พงศ์เลิศวุฒิ (2547) ได้ทำการศึกษาความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลงความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย จากการจัดกิจกรรมเล่นนิทานประกอบละครสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานประกอบละครสร้างสรรค์ ก่อนและระหว่างจัดกิจกรรมโดยเฉลี่ยรวมและจำแนกรายด้านในแต่ละช่วง สัปดาห์มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ ศศิธร ดีเหมาะ (2539) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลต่อการใช้กลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความมีวินัยในตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับเรจินา จันทร์เพ็ญ (2548) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาการพัฒนาความมีวินัยในตนเอง โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์สำหรับเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเห็นด้วยต่อการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในระดับมาก โดยเห็นว่าการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ช่วยทำให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง นักเรียนชอบและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ และวรรณวิเชียร เรือนนาค (2546) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบและกระบวนการกลุ่มต่อการพัฒนาวินัยของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกวินัยโดยใช้เทคนิคแม่แบบและกระบวนการกลุ่มหลังการทดลองมีพฤติกรรมความมีวินัยสูงกว่าระยะก่อนการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเอง สรุปได้ว่า กระบวนการกลุ่มมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของกลุ่มทดลอง โดยกลุ่มทดลองจะมีคะแนนสูงขึ้นหลังทำกิจกรรม และมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีความคิดเห็นที่ดีต่อการใช้กิจกรรมกลุ่ม

คุณค่าของกระบวนการกลุ่มดังกล่าวเมื่อนำมาประสานกับนิทานซึ่งมีคุณค่าในด้านการพัฒนาความมีวินัยในตนเอง จึงทำให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ ทั้งจากการได้เห็นตัวแบบในนิทาน และการมีปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม ตัวแบบในนิทานครั้งนี้เป็นตัวแบบที่มีคุณลักษณะที่ดีงาม รู้ในสิ่งที่เหมาะที่ควร เมื่อทำผิดก็พร้อมจะรับความผิด และพร้อมจะแก้ไข มีความเหมาะสมกับการเอาเป็นเยี่ยงอย่าง เพราะตัวละครมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง ทำให้นักเรียนรู้ว่าพฤติกรรมเช่นไรควรเอาเป็นอย่างไรในการดำรงชีวิต พฤติกรรมใดของตนเองที่ได้อยู่แล้ว พฤติกรรมใดควรมีการปรับปรุงพัฒนา นั้นเกิดจากประสบการณ์ที่เด็กได้รับเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ดังจะเห็นได้จากกรเข้าร่วมโปรแกรมครั้งนี้ของเด็กที่เด็กได้เปิดเผยตนเอง ในการบอกเล่าเรื่องราวของตนเองที่มีความ

สอดคล้องกับเนื้อหาในนิทาน และมีการรับข้อมูลย้อนกลับจากเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งมีการช่วยเหลือ สนับสนุนซึ่งกันและกัน ทำให้เด็กเกิดการตระหนักรู้ในตนเอง นำไปสู่การพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ดีขึ้น

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นจึงส่งผลให้เด็กที่เข้ารับ โปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่าง โจฮารี่มีการพัฒนาความมีวินัยในตนเองซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1

สมมติฐานที่ 2 หลังการเข้ารับโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่าง โจฮารี่ กลุ่มทดลองที่เข้ารับโปรแกรมมีคะแนนความมีวินัยในตนเองสูงกว่ากลุ่มทดลองที่เข้ารับโปรแกรมที่ไม่ใช่แนวคิดหน้าต่าง โจฮารี่และกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงให้เห็นว่า การใช้นิทานเพียงอย่างเดียวอาจมีประสิทธิภาพไม่เท่ากับการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่าง โจฮารี่ เหตุผลที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะกระบวนการกลุ่มจะมีส่วนช่วยให้เด็กได้เปิดเผยตนเองจากการแบ่งปันความรู้สึกเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ หรือสิ่งที่เกิดขึ้นให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจในการแสดงออกของตนเอง และผู้นำกลุ่มจะส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม คือช่วยให้เด็กได้รับฟังความคิดเห็นหรือความรู้สึกของเพื่อน ผู้นำกลุ่มมีบทบาทหน้าที่ในการกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเมื่อฟังเรื่องของผู้อื่น เป็นการได้รับข้อมูลย้อนกลับ นอกจากนี้กระบวนการกลุ่มนี้จะดำเนินไปตามกระแสของกลุ่มที่มีการเคลื่อนไหวจากสัมพันธ์ภาพที่ห่างเหิน ค่อย ๆ เปลี่ยนเป็นความใกล้ชิด ไว้วางใจกันมากขึ้นเรื่อย ๆ จนก่อให้เกิดความงอกงามขึ้นในกลุ่ม ซึ่งเห็นได้จากการมีส่วนร่วมภายในกลุ่ม การรับข้อมูลย้อนกลับและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสมาชิก ทำให้สมาชิกแต่ละคนเกิดการพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการวิจัยสรุปได้ว่าโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่าง โจฮารี่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ ดังนั้น นักจิตวิทยาการศึกษาสามารถนำโปรแกรมนี้ไปปรับใช้กับเด็กวัยเดียวกันนี้เพื่อเพิ่มวินัยในตนเองของเด็กได้ซึ่งโปรแกรมนี้ประกอบด้วยกิจกรรม 40 กิจกรรม แต่ละกิจกรรมนั้นสามารถปรับให้เข้ากับธรรมชาติของเด็กแต่ละกลุ่มได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้กิจกรรมเดิม แต่หลักใหญ่คือนำนิทานเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการกลุ่ม โดยต้องนำนิทานไปปรับใช้ให้มีความเหมาะสมกับเด็กช่วงวัยนั้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารีสามารถใช้ได้เฉพาะกับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักวิชาการอาจจะพัฒนาโปรแกรมการใช้นิทานผसानแนวคิดหน้าต่างโจฮารีในเด็กชั้นประถมศึกษาในระดับอื่นต่อไปได้โดยการสร้างสรรค์กิจกรรมให้เหมาะสมกับอายุของเด็ก นอกจากนี้อาจจะศึกษาผลของโปรแกรมนี้ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางจิตวิทยาอื่น ๆ ได้แก่ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การให้อภัย ความกตัญญู เป็นต้น